

Regionens revisorer

2025-04-14

Till
Fullmäktige i Region Jämtland Härjedalen
Org.nr 232100-0214

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och gemensamma nämnder. Därtill utsedda lekmannarevisorer/revisorer som granskat den verksamhet som bedrivits i Region Jämtland Härjedalens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. En samlad redogörelse av årets granskning redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse 2024".

Verksamheten under 2024

Under året har regionen arbetat med att korta vårdköer och hanterat den ekonomiska obalansen med stora negativa budgetavvikelser. Vårdproduktionen har ökat men tillgängligheten till operation/behandling (inklusive utprovning av hörapparat) inom den specialiserade vården har försämrats. Antalet anställda har ökat inom framför allt hälso- och sjukvården. Regionen har anslutit till det nationella avtalet för hyrbemanning och avropat bemanningspersonal för att tillhandahålla den sjukvård som efterfrågas men i mindre omfattning än föregående år.

Årets resultat

Region Jämtland Härjedalens ekonomiska resultat för 2024 blev -494 mkr vilket är 194 mkr sämre än budget som var -300 mkr. De finansiella posterna inkluderar en vinst på 257 mkr som inte var budgeterat och finansnettot blev -18 mkr. Årets förändring av pensionsavsättning uppgick till 551 mkr. Verksamhetens kostnader ökade med 720 mkr jämfört med budget och 308 mkr mot föregående år. Personalkostnaderna har ökat med 185 mkr och kostnader för köp från bemanningsföretag har minskat med 101 mkr jämfört mot föregående år och den största minskningen avser sjuksköterskor. Regionen har tagit två nya lån (200 mkr) för att säkerställa likviditeten.

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "JA" and "M".

God ekonomisk hushållning

För 2024 bedömer regionstyrelsen att Region Jämtland Härjedalen endast delvis uppnår god ekonomisk hushållning. Bedömningen baseras på den sammantagna bedömningen av de åtta målområdena med övergripande mål samt trettiofyra uppdrag till styrelsen och nämnderna samt sju finansiella nyckeltal. Av åtta övergripande mål bedöms tre vara uppfyllda och fem delvis uppfyllda. Av trettiofyra uppdrag bedöms tjugofyra uppfyllda och tio delvis uppfyllda. Av sju finansiella nyckeltal bedöms två vara uppfyllda, ett delvis uppfyllt och fyra inte uppfyllda.

Balanskravet

Regionens balanskravsresultat för 2024 innebär att årets negativa balanskravsresultat uppgår till -668 mkr vilket enligt kommunallagen ska återställas inom tre år.

I balanskravsutredningen framgår att -457 mkr inte planeras att återställas och att resterande negativa resultat med -211 mkr ska återställas över längre tid än tre år, senast 2030. Som grund för att inte återställa det negativa balanskravsresultatet åberopas synnerliga skäl. Anledningen för att inte återställa hela negativa balanskravsresultatet hänförs till inflationens påverkan på pensionskostnaderna och den längre tiden att återställa motiveras med att det ger bättre förutsättningar att uppnå god ekonomisk hushållning på sikt. Negativt balanskravsresultat från tidigare år, -464 mkr, planeras att återställas senast 2028. Totalt att återställa, från tidigare år och årets, uppgår till -675 mkr. Motiveringen till att inte återställa balanskravsresultatet eller att återställa på längre tid än tre år, har inte stöd i kommunallagen eller i förarbetena till lagen.

År 2024 åberopar Region Jämtland Härjedalen synnerliga skäl för att bereda en negativ budget på -230 mkr för 2025. Anledningen som anges är att de ekonomiska förutsättningarna fortsättningsvis bedöms vara unikt svaga efter 2023 och 2024. År 2025 bedöms vara ett återhämtningsår. Det har inte stöd i kommunallagen.

Folkhögskolor

Vi bedömer att skolstyrelsen tillika regionala utvecklingsnämnden för Birka- och Bäckedals folkhögskolor särredovisas separat i not och bilaga, i enlighet med Förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.

Enligt vår uppfattning överensstämmer den finansiella rapporten i alla väsentliga avseenden med organisationens bokföring, samt har i övrigt, i alla väsentliga avseenden, upprättats i enlighet med aktuell version av *Statsbidrag till folkhögskolor* samt *Villkorsanvisning för särredovisning och revision av folkhögskolor*.

Regionstyrelsen

Vår sammantagna bedömning är att regionstyrelsen delvis har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, men inte på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt. Styrelsen har inte fattat beslut om åtgärder i tillräcklig omfattning för att uppnå en ekonomi i balans. Helårsprognosen visade redan i februaris månadsrapport en

Handwritten notes:
MC (E) M
RMA 05
sa

avvikelse mot budget -181 mkr. Årets resultat med avvikelse mot budget med -215 mkr.

Vi bedömer att den interna kontrollen delvis har varit tillräcklig, men fördjupade granskningar har visat på vissa brister. Arbetet med regionstyrelsens internkontrollplan har inte helt skett i enlighet med tillämpningsanvisningarna.

Vi bedömer att åtgärderna utifrån uppsiktsplikten för hälso- och sjukvårdsnämnden inte har varit tillräckliga. Utifrån den information styrelsen fått under året avseende nämndens ekonomi borde styrelsen ha agerat mer kraftfullt.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Vår sammantagna bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden har bedrivit verksamheten på ett delvis ändamålsenligt men från ekonomisk synpunkt inte på ett tillfredsställande sätt. Nämnden har inte fattat beslut om åtgärder i tillräcklig omfattning och helårsprognosen visade redan i första månadsrapporten en avvikelse mot budget med -300 mkr. Årets resultat med avvikelse mot budget med -372 mkr.

Vi bedömer att måluppfyllelsen inte är tillfredsställande utifrån främst den bristande tillgängligheten till hälso- och sjukvård och tandvård samt den fortsatta höga kostnadsutvecklingen.

Ett systematiskt arbete med risker har bedrivits utifrån en fastställd internkontrollplan men fördjupade granskningar visar på brister i den interna kontrollen.

Rekryteringar har gjorts för att minska behovet av hyrbemanning. Kostnaden för hyrbemanning har minskat med 101 mkr samtidigt som personalkostnaderna har ökat med 195 mkr.

Övriga nämnder

Vi bedömer att Regionala utvecklingsnämnden, Kollektivtrafiknämnden, Patientnämnden och Gemensamma nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter och hjälpmedel:

- I allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- att den interna kontrollen i allt väsentligt har varit tillräcklig,
- Det finns brister avseende formulering och konkretisering av mål och målvärden.

Vi bedömer att Gemensamma nämnden för Närvård Frostviken:

- I allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt men från ekonomisk synpunkt ej tillfredsställande sätt,
- att den interna kontrollen i allt väsentligt har varit tillräcklig.

MC (CT) M
og
TRVA du

Vår sammantagna bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att regionen inte når en god ekonomisk hushållning för 2024.

Revisorernas ställningstagande i ansvarsprövningen:

Vi tillstyrker att regionfullmäktige godkänner Region Jämtland Härjedalens årsredovisning för 2024.

Vi tillstyrker att regionfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Regionala utvecklingsnämnden, Kollektivtrafiknämnden, Patientnämnden och Gemensamma nämnden för upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter och hjälpmedel samt den gemensamma nämnden Närvård Frostviken.

Vi avstyrker att regionfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Regionstyrelsen mot bakgrund av de allvarliga redovisade brister som redovisas nedan.

Regionstyrelsen har inte vidtagit tillräckligt kraftfulla åtgärder för att nå de finansiella målen. Regionstyrelsen har brustit i sin uppsiktsplikt gentemot hälso- och sjukvårdsnämnden. Regionstyrelsen borde agerat kraftfullt mot bakgrund av nämndens ekonomiska situation. Regionstyrelsen har brustit i beredningen av regionplan 2025-2027 med en underbalanserad budget vilket inte har stöd i kommunallagen. Att inte återställa balanskravsresultatet eller återställa på längre tid än tre år har inte stöd i kommunallagen eller i förarbeten till lagen. Regionstyrelsen har också berett ärendet till fullmäktige hösten 2024 om hälso- och sjukvårdsnämndens underskott utan beloppsgräns vilket inte överensstämmer med kommunallagens krav på budget i balans.

Vi avstyrker att regionfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för Hälso- och sjukvårdsnämnden mot bakgrund av de allvarliga redovisade brister som redovisas nedan.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har inte vidtagit tillräckligt kraftfulla åtgärder för att nå nämndens finansiella mål. Trots att nämndens ekonomiska prognos tidigt på året visade på ett stort ekonomiskt underskott har inga kraftfulla resultatförbättrande åtgärder vidtagits under året.

Handwritten notes in blue ink at the bottom right corner, including the letters "M", "og", "sa", and "R".

Östersund den 14 april 2025

Jan Rönngren

Ordförande

Viveca Asproth

Vice ordförande

Andreas Karlsson*

Förtroendevald revisor

Mattias Lindström

Förtroendevald revisor

Catarina Raswill

Antán*

Förtroendevald revisor

Ann-Sofie Karlsson

Förtroendevald revisor

Olle Gustafsson

Förtroendevald revisor

Bilagor:

1. Revisorernas redogörelse 2024
2. Revisionsrapport granskning av årsredovisning 2024
3. Förteckning över 2024 års granskningar
4. Revisionsrapporter Grundläggande granskningar av styrelser och nämnder
5. Granskningsrapporter från Regionens lekmanarevisorer i bolagen
6. Revisionsberättelser från revisorerna i Stiftelsen Jamtli och Samordningsförbundet i Jämtlands län

*Anmälan om Jäv; Revisor Andreas Karlsson och Catarina Raswill Antán anmäler om jäv för beslut om revisionsberättelse av Patientnämnden samt Gemensam nämnd för samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter och hjälpmedel. Enligt Kommunallagen (2017:725) 12 kap. 11 § och 6 kap. 28 §.